

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 1979 අංක 45 දරන ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතන පනතේ, 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනයේ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රෝධනයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , චේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 06 හි 09 ඡේදය ප්‍රකාරව 2025 ජනවාරි 03 දින ලබාදුන් නඩු තීන්දුවට අනුව ආයතනය විසින් ගෙවූ රු.10,467,365 ක මුදල 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.	මෙම අනිකාල දීමනා සම්බන්ධයෙන් වූ නඩුවට අදාළ තීන්දුව 2025 ජනවාරි 03 දින ලද අතර මේ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපදාන සහය ලබාදෙන ලෙස මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් ඉල්ලීමක් කරන ලදී. මෙම ගැලපීම 2025 වර්ෂයේදී සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ගිණුම් ප්‍රකාශනයේ සටහනක් ලෙස ඉහත තීන්දුව පිළිබඳව සඳහන් කර ඇත. මෙම ගැලපීම 2025 වර්ෂයේදී සිදුකර අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුයි.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ලිපි ද්‍රව්‍ය අවසන් තොගයේ වටිනාකම රු.578,000 ක් වුවද තොග සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව රු.651,713 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලිපිද්‍රව්‍ය වටිනාකම රු.73,713 ක් අඩුවෙන්ද, සුභසාධන අයිතම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.753,000 ක් වුවත් තොග සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව රු.144,918 ක් නිරූපණය වූයෙන් අවසන් ගිණුම්හි එම අයිතමය රු.608,082 ක් වැඩියෙන් ද දක්වා තිබුණි.	2024.12.31 දිනට තොග අයිතම ලේඛනයේ සඳහන් වටිනාකම රු.651,713 ක් වන ලිපි ද්‍රව්‍ය තොග ගිණුම් ප්‍රකාශනයේ සඳහන් කර ඇත්තේ රු.578,094 ක් වශයෙනි. එබැවින් රු.73,619 ක අවසන් තොග අඩුවෙන් සටහන් කිරීම නිසා ලාභයට ඇති වී ඇති බලපෑම නිවැරදි කිරීමට පියවර ගන්නෙමු.	වර්ෂයට අදාළ සියළු වියදම් වාර්ෂිකව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කළ යුතුය.

- (ආ) ආයතනය විසින් වැවිලි ක්ෂේත්‍රයට අදාළ අධ්‍යාපනික පාඨමාලා, පුහුණු වැඩමුළු හා ඊට ආනුෂාංගික සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් ගෙවා තිබූ එකතු කළ අගය මත බදු මුදල වූ රු.4,506,771 නැවත දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව හරහා ලබා ගැනීමට අවස්ථාවක් නොමැති වුවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු ශේෂයන් ලෙස දක්වා තිබුණි.
- ආයතනයේ වැට් බදු බැඳියාවේ සීමාව 2020 දී වැඩි කිරීම හේතුවෙන් ආයතනයේ වැට් ලියාපදිංචිය 2020 දී අහෝසි කරන ලදී. එය නැවත 2024.01.01 දින සිට නැවත වැට් බදු බැඳියාව සක්රීය කර ඇති බැවින් බදු සීමාව රු.මිලියන 60 ක් දක්වා අඩු කිරීම හේතුවෙන් ඉදිරි වර්ෂ වලදී වැට් ගෙවීමට සිදුවන අවස්ථාවන්හිදී මෙම අතිරේක මිලදී ගැනීම මත ගෙවූ අතිරේක වැට් බද්ද හිලව් කිරීමේ හැකියාව ආයතනයට පවතී.
- (ඇ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීමෙන් තොරව එකතුව රු.1,771,925 ක බැර ශේෂය ජංගම වත්කම් වලින් අඩුකර පෙන්වා තිබුණු බැවින් එදිනට ජංගම වත්කම් එම ප්‍රමාණයෙන් අවප්‍රමාණය වී තිබුණි.
- ශීෂ්‍යයන් විසින් අයතනයේ ගිණුමට මුදල් බැර කර ඊට අදාළ සටහනක් හෝ ඊට අදාළ වෙනත් කිසිදු ලියවිල්ලක් ආයතනයට ඉදිරිපත් නොකිරීම මත මෙම හඳුනානොගත් ශේෂයන් හටගෙන ඇත. එබැවින් මෙම හඳුනානොගත් ශේෂය ණයගැතියන්ගෙන් ලද මුදල් බැවින් ණයගැති ශේෂයෙන් අඩුකර ගිණුම්වල පෙන්වා ඇත.
- හඳුනා නොගත් බැර ශේෂය ජංගම වත්කම්වල වටිනාකමින් හිලව් නොකළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක පීර්ඩ් 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.6 වගන්තිය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2024 වර්ෂයට අදාළ ගිණුම් විගණනයට ඉදිරිපත් වූයේ 2025 අප්‍රේල් 23 දින වේ.	ඉදිරි ගිණුම් වර්ෂයේදී ප්‍රමාද වීම් වලක්වා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	චක්‍රලේඛ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුයි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 1,315,000 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 400,000 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 915,000 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ භාණ්ඩාගාර පුනරාවර්තන සහ ප්‍රාග්ධන ලැබීම්, උත්පාදිත පුහුණු ආදායම්, තේවාසික පහසුකම් කුලියට දීම් පිළිවෙලින් රු.11,606,000 ක්, රු.5,560,000 ක්, රු.4,079,263 ක් හා රු.23,991,528 ක් වැඩිවීම් මෙම වර්ධනයට බලපා තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන් වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්, ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත පරිදි වේ.

විෂය	2024 වර්ෂය රු.	2023 වර්ෂය රු.	විචලනය රු.	විචලනය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
ආදායම්				
භාණ්ඩාගාර පුනරාවර්තන ලැබීම්	81,000,000	69,394,000	11,606,000	17
භාණ්ඩාගාර ප්‍රාග්ධන ලැබීම්	24,160,000	18,600,000	5,560,000	30
උත්පාදිත පුහුණු ආදායම	71,519,000	67,439,737	4,079,263	6
තේවාසික පහසුකම් කුලියට දීම	55,526,000	31,534,472	23,991,528	76
පොලී ආදායම්	1,029,000	4,920,085	(3,891,085)	(79)
වෙනත් ආදායම්	844,000	2,082,000	(1,238,000)	(59)
වියදම්				
වැටුප් වේතන සහ සේවක ප්‍රතිලාභ	66,720,000	52,410,266	14,309,734	27
සැපයුම්	13,311,000	10,734,865	2,576,135	24
පුහුණු වියදම්	43,680,000	43,375,000	305,000	1
වෙනත් වියදම්	1,535,000	1,501,000	34,000	2
අළුත් වැඩියා හා නඩත්තු	17,641,000	10,380,087	7,260,913	70
සන්නිවේදන හා උපයෝගිතා වියදම්	22,390,000	19,818,051	2,571,949	13
පහසුකම් කුලියට දීම වියදම්	19,502,000	15,946,300	3,555,700	22
බගවන්නලාව ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන වියදම්	1,243,000	909,762	333,238	37
ක්ෂය	46,741,000	38,495,519	8,245,481	21

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතයන් පිළිවෙලින් 1.18 : 1 ක් හා 1.02 : 1 ක් වූ අතර පසුගිය වර්ෂයේදී එම අනුපාතයන් පිළිවෙලින් 1.46 : 1 ක් හා 1.07 : 1 ක් වී තිබුණි. පසුගිය වර්ෂයේ ජංගම වත්කම් වලට සාපේක්ෂව මෙම වර්ෂයේ ජංගම වත්කම් සියයට 23 කින් වැඩි වුවත් ජංගම වගකීම් පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 52 කින් වැඩිවීම ජංගම අනුපාතය පිරිහීමට බලපා තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ආයතනයේ 2024 වර්ෂයේ ආදායම පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 40.1 කින් එනම් සියයට 21 කින් පමණ වැඩි වී තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ පිරිවැයත් පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 39.1 කින් එනම් සියයට 20 කින් පමණ වැඩි වී තිබුණි. එමෙන්ම රජයෙන්	ආයතනයේ පහත අනුව ආයතන පවත්වාගෙන යාම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් ප්‍රතිපාදන භාණ්ඩාගාරය විසින් සැපයුණු බවට සඳහන් වුවද ආයතනය විසින් විවිධ වැඩසටහන් හඳුන්වා දෙමින් ආයතනයේ ආදායම වැඩිකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කරමින් පවතී. මෙම ආයතනය උපාධි පිරිනමන ආයතනයක් දක්වා සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් ව්‍යාපෘතියක්	ආයතනය විශ්ව විද්‍යාලයක් සමඟ අනුබද්ද කිරීමේ කටයුතු කඩිනම් කළ යුතු අතර ස්වයං මූල්‍යනය පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය. ආයතනයේ අනිකුත් පුහුණු වැඩසටහන් ද ඇතුළුව විශේෂයෙන් උපාධි පාඨමාලාවට පිළිගත හැකි තත්ත්වයක් ඇති කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුයි. ඒ සඳහා ආයතනයේ පහතට අවශ්‍ය සංශෝධන

ලබාදෙන ප්‍රදාන රහිතව ඔවුන් විසින් උපයා ඇති ආදායම රු.මිලියන 127 ක් පමණ වුවද ආයතනයේ වැටුප් හා වේතන, පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය සැපයීම් පිරිවැය, නඩත්තු හා අලුත්වැඩියා වියදම් සහ සන්නිවේදන හා උපයෝගීතා පිරිවැය, පුහුණු කිරීම් පිරිවැය යනාදිය ඇතුළත් සමස්ත පිරිවැය රු.මිලියන 233 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව මෙම ආයතනයට රජය මගින් ලබාදෙන රජයේ මූල්‍ය සහයක් නොමැතිව ස්වයං මූල්‍යනය මගින් ආයතනය පවත්වාගෙන යාම කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු වී නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

ක්‍රියාත්මක කළ අතර ඊට අදාළ යටිතල පහසුකම් පසුගිය වර්ෂ කිහිපයකදී සංවර්ධනය කර ලබාදී ඇත. පාඨමාලා සඳහා UGC අනුමැතිය ලබාගැනීමට ඉල්ලීම් කර ඇත. ආයතනයේ පනත සංශෝධනය කරන ලෙස UGC විසින් දැනුවත් කර ඇත. පනත සංශෝධනයේ ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන් ඉදිරි කටයුතු ප්‍රමාද වී ඇත. නව රජයේ ප්‍රතිපත්ති අනුව මෙම ආයතනය විශ්ව විද්‍යාලයකට අනුයුක්ත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුවෙමින් පවතින අතර ඊට අදාළව කමිටුවක් ද මේවන විට ස්ථාපිත කර ඇත. මෙමගින් ඉහත අවශ්‍යතාවය සපුරාගත හැකි බව අපගේ පිළිගැනීම වේ.

කඩිනමින් සිදු කළ යුතුය.

(ආ) ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනය හා වෘත්තීය තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාලය අතර 2022 මාර්තු මස 23 වැනි දින ඇතිකරගත් අවබෝධතා ගිවිසුම මත ආරම්භ කරන ලද උපාධි පාඨමාලාවට පළමු කණ්ඩායම හැරුනු කොට වෙනත් කිසිදු කණ්ඩායමක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් බඳවා ගෙන නොතිබුණි. උපාධි අපේක්ෂකයින්ගෙන් සාමාන්‍ය උපාධියක් සඳහා රු.499,000 ක් ද විශේෂ උපාධියක් සඳහා රු.655,000 ක් ද අය කරනු ලබන මෙම උපාධි පාඨමාලාව ආරම්භක උපාධි අපේක්ෂකයින් 60 ක් සමඟින් ආරම්භ කළ ද විගණිත දිනය වන විට උපාධිය හැර ගොස් ඇති සිසුන් 13 ක් වූයෙන් එය උපාධි අපේක්ෂකයන් 47 ක් දක්වා සියයට 22 කින් අඩු වී තිබුණි.

සිසුන් උපාධිය හැර යාමට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ ඔවුන්ගේ මූල්‍ය අපහසුකම් වන අතර ඔවුන් මෙම පාඨමාලාව සඳහා ලියාපදිංචි වූයේ මූල්‍ය ආයතන මගින් බැංකු ණය පහසුකම් ලබාගෙන පාඨමාලා ගාස්තු ගෙවීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් වුවත් එවකට රටේ පැවති මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් මූල්‍ය පහසුකම් ලබාගැනීමට ඔවුන්ට නොහැකි වී ඇත. තවද මෙම සිසුන් 13 දෙනා අතරින් කීප දෙනෙකුම ඉදිරියේදී මූල්‍ය පහසුකම් සලසාගෙන නැවත පාඨමාලාවට සම්බන්ධ වීමට අපේක්ෂා කරන බව දන්වා ඇත.

සිසුන් උපාධි පාඨමාලාව හැර යාමට හේතු සොයාබලා මූල්‍ය අපහසුතා හේතුවී ඇත්නම් සිසුන්ට බැංකු ණය පහසුකම් ලබා ගැනීමට මූල්‍ය ආයතන හා සාකච්ඡා කර අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයන් සකස් කළ යුතුයි.

- (ඇ) ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනයේ ලබාදෙන උපාධිය සඳහා වන ශිෂ්‍ය අත්පොතෙහි අංක 5 ඇගයුම් සඳහා නිර්ණායක යටතේ 5.1 අනුව අධ්‍යයන වාරයේ අවසාන පරීක්ෂණය සඳහා මුහුණ දීමට නම් සෑම අයදුම්කරුවකුම අඛණ්ඩ ඇගයුම් (Continuous Assessments) වලින් අවම වශයෙන් ලකුණු 30ක් ලබාගත යුතු බව දක්වා තිබුණත් එසේ අඛණ්ඩ ඇගයුම් ලකුණු 30 නොසලකා විභාගය සඳහා මුහුණ දීමට අයදුම්කරුවන් වෙත අවස්ථාව ලබා දී තිබුණි. ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන මෙම උපාධි පාඨමාලාවේ විභාග සඳහා වන ප්‍රමිතිගත කරුණු වෙනස් කිරීම සම්බන්ධව වෘත්තීය තාක්ෂණික විශ්ව විද්‍යාලයේ අනුමැතියක් ලබාගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය නොවීය.
- (ඈ) ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනයේ ශිෂ්‍ය අත්පොතෙහි නිර්ණායක අනුව උපාධි පාඨමාලාව සඳහා විභාගයට මුහුණ දීමට ඇගයුම් වාර්තා ලබා දීම අනිවාර්යය උවත් අයදුම්කරුවන් හතර දෙනෙකු විසින් කිසිදු ඇගයුම් වාර්තාවක් ලබා දී නොතිබුණද අධ්‍යයන අංශය විසින් අයදුම්කරුවන්ට විභාගයට මුහුණ දීම සඳහා නිර්දේශ කර තිබුණි.
- (ඉ) විගණිත දිනය වන විට ජාතික වැවිලි කළමනාකාරීත්ව ආයතනය හා වෘත්තීය පුහුණු තාක්ෂණික විශ්ව විද්‍යාලයේ ඒකාබද්ධ පාඨමාලාවේ අධ්‍යයන වාර හතරක් අවසන් කර ඇති පසුබිමක ඒකාබද්ධ කළමනාකරණ කමිටුව එම අධ්‍යයන වාර හතර තුළ දෙවතාවක් පමණක් රැස්ව තිබුණි. මේ නිසා උපාධි
- ශිෂ්‍ය අත්පොතට අනුව අඛණ්ඩ ඇගයීම් සඳහා අදාළ ලකුණු විභාගය පැවැත්වීමට පෙර ලබාගත යුතු වුවද බොහෝ දේශකවරුන් බාහිර සම්පත්දායකයින් වන අතර, මෙම උපාධියේ ගුණාත්මක බව පවත්වාගෙන යාම පිණිස වැවිලි ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රාමාණික දැනුමක් ඇති විද්වතුන් පමණක් දේශන සඳහා ලබාගන්නා අතර එම හේතුව මත අඛණ්ඩ ඇගයීම් ලකුණු නිසි වේලාවට නොලැබී ඇති තත්ත්වයක් කළමනාකාරීත්වයට නිරීක්ෂණය විය. ඉදිරියේදී මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු හා මැදිහත්වීම් මේවන විටත් සිදු කරමින් පවතී. කෙසේ නමුත් අවසාන විභාග ප්‍රතිඵල සඳහා මෙම අඛණ්ඩ ඇගයීම් ලකුණු 30 ද ගණනය කොට ඇති බව සඳහන් කරමි.
- මොවුන්ගේ අවසාන ප්‍රතිඵල තීරණය කිරීමට පෙර ඔවුන් එම අඛණ්ඩ ඇගයීම් සම්පූර්ණ කර තිබිය යුතු අතර එසේ නොමැති සිසුන් විභාගය අසමත් ලෙස පෙන්වයි.
- උපාධි පාඨමාලාවේ ගුණාත්මක ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අදාළ ඇගයුම් නිර්ණායක වෙනස් නොකළ යුතුයි.
- ඒකාබද්ධ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් සංවිධානය කිරීමේ බලතල හා වගකීම භාරව ඇත්තේ වෘත්තීය හා තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාලයට වන අතර විධිමත් රැස්වීම් පැවැත්වූයේ කිහිපයක් පමණි. රැස්වීම් පැවැත්වීමට ඉල්ලීම් කළද බොහෝවිට ඒ සඳහා විවිධ හේතූන් මත ඔවුන්ගේ එකඟතාවය ලබාගැනීමට අපහසු විය. එසේ වුවද විවිධ ගැටළු මතු වූ අවස්ථාවලදී විධිමත් රැස්වීම් නොපැවැත්වුවද උපාධියේ
- කමිටු රැස්වීම් පවත්වා උපාධියේ ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

පාඨමාලාවට කළමනාකරණ කාර්යක්ෂමතා සිදු වන්නේද යන්න පිළිබඳව ගැටළු සහගත බව නිරීක්ෂණය විය.	අදාළ සඳහා මග පෙන්වීම හා එකඟතාවයන් අදාළ ඒකාබද්ධ කළමනාකරණ කමිටු සමග සාකච්ඡාකොට අදාළ ආයතනයන්හි ප්‍රදානීන් සමග සාකච්ඡා කර ක්‍රියාත්මක කළ බැවින් උපාධියේ ගුණාත්මකභාවයට එය කිසිදු බාධාවක් නොවූ බව සඳහන් කරන අතර විධිමත් ඒකාබද්ධ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් අවබෝධතා ගිවිසුමේ 7 වන වගන්තියට අනුකූලව පැවැත්විය යුතු බවට නිරන්තරයෙන් සිහිගන්වමින් වෘත්තීය තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාලයේ නිලධාරීන් දැනුවත් කරන අතර මේ වන විට එම තත්ත්වය නිවැරදි වී ඇත.
---	---

(ඊ) ජංගම බැරකම් යටතේ වූ රු.1,777,749 ක ණයහිමි ශේෂය වසර 2 ට වඩා වැඩි කාලයක් තිස්සේ ආයතනය විසින් ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ගෙවිය යුතු ණය හිමි ශේෂ ලෙස සඳහන් අගයන් ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලීමක් ලබාගැනීමෙන් පසු අවස්ථානුකූල ලෙස ගෙවන බවත් ඒසේ නොගෙවන ලද ශේෂ පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ ණයහිමි ශේෂයන්ගෙන් ලියා හැර ආදායමක් ලෙස ගිණුම් ගත කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ .	ණය හිමියන්ගේ නිවැරදිතාවය සනාථ කර ගැනීමෙන් පසු ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුයි.
--	--	---

(උ) ආයතනයේ පුස්තකාලයේ සිදු කළ ස්ථානීය පරීක්ෂාවේදී විකිණීම සඳහා 2002 හා 2003 වර්ෂවලදී මුද්‍රණය කළ රු.810,325 ක් වටිනා අත්පොත් 5,811 කින් 2024 වර්ෂය තුළදී පොත් 03 ක් පමණක් විකිණි තිබූ අතර පොත් 125 ක් නොමිලේ බෙදා දී තිබුණි. 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් රු.799,650 ක් වටිනා විකිණීමට ඇති පොත් 5,683 ක් පුස්තකාලයේ ගබඩා කර තිබුණි.	පාඨකයන්ගේ ඉල්ලීම මත මෙම පොත් විකිණෙන අතර කුඩා වතුහිමියන්ගේ වැඩසටහන් සඳහා තේ දළු නෙලීම, රබර් කිරි කැපීම වැනි කුඩා ප්‍රමාණයේ අත්පොත් නොමිලේ බෙදා දීමට කටයුතු කර ඇත. මෙම අත්පොත් ප්‍රමාණය ඉදිරියේදී කුඩා වතු වැඩසටහන් වලදී නොමිලේ ඔවුන් වෙත බෙදා දීමට අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විට සම්පාදනය කර ඇත. ඊට පාලක මණ්ඩලයේ ද අනුමැතිය මේ වන විට ලැබී ඇත.	පොත් විකිණීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ අවබෝධයකින් තොරව මුද්‍රණය කළ පොත් ඵලදායී කාර්යයකට යොදා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුයි.
--	---	--

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට තෘතීය මට්ටමේ තනතුරු 18 න් 5 ක්ද, ද්විතීයික මට්ටමේ තනතුරු 13 ක්ද පුරප්පාඩුව පැවතුණි. තවද ද්විතීයික මට්ටම සඳහා තනතුරු 2 කටද, ප්‍රාථමික මට්ටමේ තනතුරු 5 කටද කොන්ත්‍රාත් මට්ටම මත බඳවා ගෙන තිබුණි.	බඳවා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.	අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු පිරවීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ආයතනය විසින් 2024 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට අනුව පුස්තකාල පොත් හා තොරතුරු ප්‍රභවයන් මිලදී ගැනීම සඳහා රු.500,000 වෙන්කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පොත් මිලදී ගෙන නොතිබුණි.	ආයතනය විසින් රු.500,000 වූ පොත් හා තොරතුරු මූලාශ්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා වෙන්කර පැවති අතර මෙම මුදල් වලින් රු.156,000 ක මූලාශ්‍ර මිලදීගෙන ඇත. එමෙන්ම 2023 වර්ෂයේ මිලදී ගන්නා ලද රු.276,319 වන පොත් සඳහා වන ගෙවීම් 2024 වර්ෂයේ මෙම ප්‍රතිපාදන උපයෝගී කරගෙන ගෙවා ඇත.	පූර්ව ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වෙනුවෙන් ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කිරීම සාධ්‍ය වන අතර එවැනි ගනුදෙනු වෙනුවෙන් 2023 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.